

Munchenas Antradienis, 1946.VIII.13 d. /III metai/ Nr.186 /223/

Molotovas ir Taikos Kongresas

Londonas. Londono radijas komentuoja politinę įtampą Taikos Kongrese. Antroji kongreso savaitė dar daugiau apvylė negu pirmoji. Londone į Taikos Kongresą žiūrima su dideliu susirūpinimu. Dabar padėtis labai įtempta tarp 21 tautos, kurios karo metu petys petin bendrai veikė. Sunku pasiekti sutarimo, kai viena tauta kita kolia. Debatai yra reikalingi. Darbų tvarka, be abejojimo, reikėjo nustatyti. Tačiau pamirština, kad Molotovas vis siekė sprendžiamosios balsų daugumos klausimą savaip pakeisti. Į tai Byrnes galėjo tik pasakyti: Taikos kūrimas nepriklauso nuo nustatytos darbų tvarkos, bet nuo tos dvasios, kuri yra gyva tautose. Lenkija ir Jugoslavija iki šiol buvo tik Rusijos aidas. Molotovo kalbos parodė, kad tokia logika ir toks realizmas tik Rusijos atstovui tetrinka. Tokia laikysena Molotovas dažnai nori tik savo nuomonės primesti kitiems. Molotovas įsitikinęs, kad visi kiti neapkenčia Rusijos ir ją nepasitiki. Vis dėlto Molotovas turėtų žinoti ir jausti, kad vakarinių valstybių atstovai ir mažųjų tautų atstovai iš tikrųjų nėra tik fašistinės bestijos. Tai Molotovas turėtų žinoti. Tačiau tai nepakeičia fakto, kad Molotovas kiekviena vakara gauna instrukcijas iš Maskvos ir pagal jas turi kalbėti.

Protestuoja prieš amerikiečių skraidymus viršum Jugoslavijos

Belgradas /AP/. Jugoslavijos vyriausybė įteikė JAV pasiuntinbei Belgrade note, kurioje protestuoja prieš vis didėjantį sąjungininkų lėktuvų, ypač amerikiečių, skraidymą per Jugoslavijos teritoriją. Visi Belgrado laikraščiai pirmose puslapiuose paskelbė jugoslavų notą. Jugoslavijos Užsienų Reikalų Ministerija įteiktoje notoje tvirtina, kad nuo š.m.liepos 16 d.

iki rugpjūčio 8 d. perskrido Jugoslaviją 172 lėktuvai /87 bombonešiai, 40 kovos lėktuvų ir 45 transportiniai lėktuvai/. Notoje pareiškama, kad tokiu būdu sistemingai pažeidžiama teritorijos suverenumas. Kariuomenės štabo viršininkas š.m.liepos 10 d. asmeniniu laišku kreipėsi į JAV karo atašė, pabrėždamas, kad tokie įvykiai yra ypatingai pavojingi. Amerikiečių karo ir aviacijos atašė, atsakydami į šį laišką liepos 16 d. ir rugpjūčio 7 d., tvirtino, kad jie negavo jokio atsakymo tuo reikalu iš kompetetingų karinių sluoksnių Italijoje ir Austrijoje. Jugoslavijos notoje taip pat konstatuojama, kad Užsienų Reikalų Ministerija pabrėžė, jog maršalas Tito jau Tautiniame Susirinkime bandžio mėn. protestavo prieš Jugoslavijos teritorijos suverenumo laužymą iš amerikiečių pusės.

12 JAV laivų Europoje

Vašingtonas /AP/. Oficialūs sluogsniai sako, kad karo laivynas dabar turi vieną lėktuvnešį, 4 kraserius ir 7 naikintojus Europos vandenyse pademonstruoti savo jėgai. Tai kurie tu laivų yra Viduržemio jūroje, o kiti savo bazėje, Anglijoje. Į Viduržemio jūrą pasiųsti du kreiseriai ir du naikintojai, kurie atplaukė į Triestą, nes čia buvo naujausių neramumų centras. Šie Viduržemio jūroje esantieji laivai yra sausumos kariuomenės dispozicijoje. Vienas žinių šaltinis sako: "Jei kiltų pavojus, jis pareiškė ir sausumos kariuomenei reikėtų laivų, jie būtų žemyno kariuomenės vado vadovybėje." JAV didžiausias lėktuvnešis "Franklin Delano Roosevelt" plaukia į Viduržemio jūrą. Karo laivyno vadovybė pareiškė, kad tai esąs mokomasis plaukiojimas.

Trumpas žinios

- Londonas. Britų vyriausybė paprašė Rumunijos ir Čekoslovakijos

vyriausybės sustabdyti nelegalią žydų emigraciją ir imigraciją. Abi vyriausybės atsisakė, kad jos nieko negalintys daryti, kai toks žydų keliavimas vyksta pagal turimus tvarkingus dokumentus. I toki pat prašymą Prancūzijos vyriausybė atsisakė, kad ji pasistengs reikala išstirti. Britų vyriausybė taip pat paprašė Olandijos vyriausybę dalyvauti žydų imigracijos į Palestiną kontroleje.

- Naujorkas. Ryšium su paskutinių dienų debatais Taikos kongrese JAV spauda rašo, kad Rusijos reikalavimai siekia jai sudaryti privilegijuotą padėtį. Kitas laikraštis sako, kad reikia mëlstis už teisingą taiką.

- Maskva. "Pravda" rašo, kad Rusija norinti pakeisti Montreux sutartį su Turkija ir skelbia Turkijai kompromituojančius dokumentus, kurie parodo Turkijos simpatijas nacių Vokietijai.

- Paryžius. Darbo Tvarkos Komisija pirmadienį ar antradienį Taikos kongresui įteiks keturis Triesto statuto projektus. Gerai informuoti sluogsniai mano, kad JAV, Anglija ir Prancūzija stengsis statuto sudaryti be spaudimo iš šalies. Rusijos yra kitos nuomonės ir remia Jugoslavijos opoziciją Triesto klausimu.

- Hamburgas. Dr. Šumacheris nesenai pareiškė: „Mes laukiame tos dienos, kada ir rusų zonos sienos išnyks. Socialdemokratai kovos už kiekvieną žemės pėdą į rytus nuo Oderio. Mes neporime jokio rusų valdymo „šaltinio kapitalizmo rytuose“.“

- Ženeva. JAV delegatas Claytonas pareiškė, kad buvo rusų „pasiuntiniai“ ir išakė JAV nuomonę, tremtiniai turi būti UNRRO išlaikomi tol, kol juos perims tam tikra tremtinių organizacija.

- Bukareštas. JAV vyriausybė įteikė Rumunijai labai aštrią protesto notą dėl persekiojimo tu rumunų, kurie tarnavo amerikiečių karinėje ir civilinėse misijose Rumunijoje.

- Stuttgartas. Württenbergo ministras pirmininkas Meieris paskelbė, kad partijos nariams, gimusiems po 1919 m. antradienį naktį. Sekančią dieną sausio 1 dienos.

- Roma. Vatikano Valstybės Sekretorius išsiuntinėjo vyskupams raštą, kas. Vėl atsirado visur esantieji petardamas sudaryti tam tikras komisijas maldininkų kelionėms, organizuoti į Roma, ypač atkreipiamas dėmesys į 1950 šventuosius metus.

- Budapeštas. Drusus Vengrijos katalikų vyskupo laikymasis esamosios politinės padėties metu, protestantų tarpe sukėlė didelį sąjūdį už katalikų bažnyčia.

- Vašingtonas. 1946 metų katalikų metraštis rašo, kad JAV yra per 24 mil. katalikų. 1945 m. katalikų bažnyčia perėjo 87.430 asmenų. Paskutiniaisiais metais JAV išventinti 529 kunigai. Tokiu būdu bendra jų skaičių sudaro 38.980 kunigų.

Naujasis teroras Pragoje /tęsinys/

Per praėjusių metų revoliuciją generolo Vlasovo brigada stovėjo į pietus nuo Pragos. Baltasis generolas ir jo 30.000 vyrų kovojo wehrmachto eilėse už Hitlerį ir teisingai Maskvos buvo laikomas išdaviku. Kai čekų patriotai siuntė pavojams radio telegramas, kad raudonarmiečiai, tuoj atsiųstu pagalbą, Vlasovas su savo brigada tuoj pribuvo į Praga ir padėjo čekams kovoti prieš vokiečius. Matyti, vlasoviečiai norėjo paskutini momentą išpirkti savo nuodėmes ir susitaikyti su nugalėtojais. Vlasovo brigada čekai vadino „vaiduokliška brigada“. Jie dėvėjo SS uniformas, vietoje svastikos jie turėjo ant rankovių RAO /Rusijos Išlaisvinimo Armija/. Daugelis čekų irgi buvo apvilkti SS uniforme, nes labai trūko aprangos. Pragoje taip pat buvo daug tikrų SS. Per tokį samysį labai sunku buvo suprasti, kai Vlasovo brigada pradėjo kovoti. Čekijos Tautiniam Komitetui, kad išsnyktų vlasoviečiai, nes kitaip Konevo armija neatvyks. Iš kur ir kaip tie agentai atsirado ir kaip jie visa sužinojo, niekas negalėjo suprasti. Vlasovą čekai paprašė apieisti Praga. Jis pagaliau su savo „vaiduokliais“ išvyko pernai gegužės mėn. 7 d. vakare. Lauktoji Konevo armija neatvyko ir pradėtis Pragoje tapo labai kritiška. Čekai buvo priversti šauktis Vlasovo armijos žvalgybinis tapti „pasiuntiniai“. Kol raudonarmiečiai slinko į Praga, „pasiuntiniai“ vlasoviečius išvedė iš Pragos ir nuėdė tiesiai į JAV 7 Armijos teritoriją.